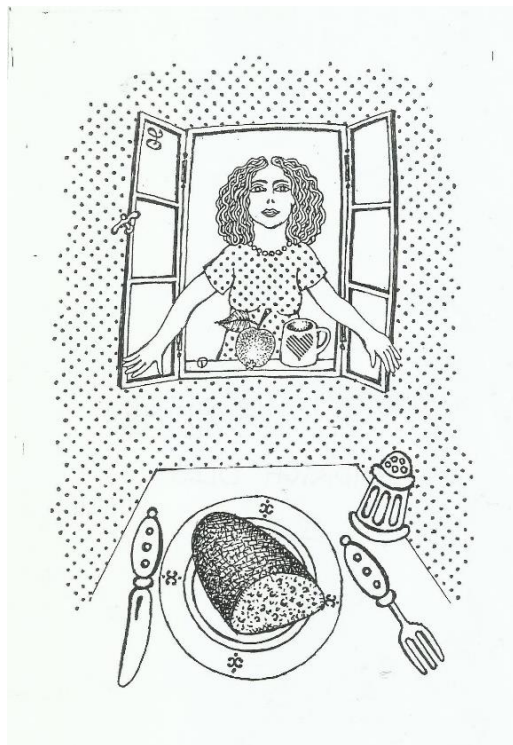


**„Ale ti, kdo skládají naději v Hospodina,
nabývají nové síly; vznášejí se jak orlové,
běží bez únavy, jdou bez umdlení.“**

Izajáš 40, 31.



POMŮŽEME UKRAJINĚ
JINDŘICH OLEŠ
2022

červen 2022
CASD Valašské Meziříčí

www.valasskemezirici.casd.cz

Úkoly



- 4.6. – Jákob - Izrael
- 11.6. – Josef – mistr snů
- 18.6. – Josef – princ egyptský
- 25.6. – Izrael v Egyptě

Rozpis učitelů a kázání

Datum	Učitel SŠ	Kázání
4.6.	Pavel Pimek	Jiří Pavlán
11.6.	Petr Chára	Martin Drabina
18.6.	František Tomanec	Hynek Dona - VP
25.6.	Bohumil Mroček	Pavel Pimek

Blahopřání k narozeninám



- 3.6. - Jana Jančová
- 8.6. – Božena Rosecká
- 11.6. – Anna Petrovičová
- 14.6. – Jindřiška Mročková
- 18.6. – Ján Petrovič

ADRA Klub zdraví informuje



9.června 2022 v 17. 30 hod, Malý sál knihovny – „**Velorexem a rikšou na hranici Beneluxu**“ - beseda skupiny Nesmrtelní dědci

Číslo účtu a variabilní symboly – sbor CASD

Valašské Meziříčí

Číslo účtu sboru - **1763654349/0800**

Variabilní symboly:

• desátek	10063
• dar pro sbor	11063
• misie	1063
• 13. sobota	13063
• stavební fond	44063
• sociální fond	20063
• ADRA	222063

Několik vzpomínek na Blážu Balcara

Pocházel z Luže v podhůří Železných hor, kde bydlela jeho starší vdaná sestra Mařenka Krňáková. Víím z kusých informací, že tatínek Blahouška, měl stejnou lásku jako rodina Kimlerova, a tou byl Boží lid Izrael. – Po jeho smrti se však rozhodla rodinná rada, že všechny písemnosti na toto téma po tatínkovi zničí, aby z toho neměl nikdo žádné problémy.

S Blážou jsme se znali z Pardubic, kde studoval za komunistické totality na VŠ chemicko technologické. Byl členem sboru v Pardubicích, vedoucím mládeže a hráčem na mandolu v našem malém tamburašském kroužku, který vedl bratr Josef Dubský.

V té době nebylo obvyklé, aby člen CASD v době pracovních sobot studoval na SŠ či VŠ, které byly pro většinu adventistů z politických důvodů tabu. Režim si nepřál, aby tito lidé pracovali ve vedoucích a hospodářských funkcích, to mě sdělil ředitel večerní Obchodní akademie v Pardubicích. Bláža musel mít nadpřirozenou Boží ochranu, dobrého třídního učitele a profesory na VŠ a samozřejmě výborný prospěch.

V Pardubicích jako student bydlel v podnájmu, a tak si přišli jednou s ním „pohovořit“ dva příslušníci StB v civilu. Prohlédli a prohrabali jeho skromný byt, sociální zařízení i sklep s uhlím a odešli. Nemohl být s oběma najednou. – Po jejich odchodu našel Bláža v uhlí čerstvě zahrabanou nádobku. Jako chemik okamžitě poznal chemikálii, která se používala při výrobě trhavin v kamenolomech. Přišel hned za svým otcem kazatelem, se poradit, co má dělat. – Tatka se s ním nejdříve pomodlil, a dal dobrou radu, ať nález vezme a neprodleně jej zaneše na velitelství SNB, a popíše ty dva pány, kteří jí tam „patrně zapomněli“.

Nikdo ho po té nepříjemné a zpackané návštěvě nekontaktoval. Žádná „mimořádná událost“ se nekonala, vše utichlo. Bláža s vyznamenáním dostudoval a dostal jako čerstvě jmenovaný Ing. chemik umístěnku do TESLY ROŽNOV p. Radhoštěm.

Blážu jsme měli všichni moc rádi zvláště my kluci, byl pro každou legraci. Jednou nám udělal bouchací kuličky, jindy nám po delší době škemráni dal návod na výrobu bouchacího prášku. Postrašili jsme jím děvčata a jednou pořádně i strejdu Dubského. Pracoval jako úředník v závodě KÁVOVINY n. p. Pardubice. Zamluvil si přes ROH pobyt na závodní chatce



v Peci p. Sněžkou a vzal naši tamburašskou skupinku mládeže sebou do krásných Krkonoš, kde jsme každý rok trávivali krásné chvíle našeho mládí.

Už nevím, jak a z čeho jsme ten bouchací prášek dělali. Vím však, že byl bezpečný, když byl pod vodou ve skleničce se zabroušeným hrdlem, bez přístupu vzdušného kyslíku. Jakmile jsme ho rozmíchali do konzistence kašičky a natřeli jím např. kliku u dveří ze spodu, aby nebyl vidět, nebo večer jím postříkali schody. Kašička brzy vyschla, prášek ulpěl na klice či schodech a bouchací prášek byl aktivní. Při sáhnutí na kliku explodoval, při každém kroku po schodech také. V malém množství nikoho nezranil, nepopálil, ale pořádně vyděsil!

Vzpomínám si, jak jsem jednou vystrašil sousedy z našeho a okolních historických domů. Skleničku s větším obsahem jsem pro jistotu skladoval na chodbě našeho domu ve 2. p., kde jsme bydleli. Večer jsem zpozoroval, že chemikálie je podezřele aktivní i pod vodou, začínají se tvořit bublinky. Dostal jsem strach, aby to skleničku neroztrhlo a někoho z nás a našich malých dětí, Péťu a Magdičku to nepopálilo.

Měli jsme v našem obytném pavlačáku suchý WC na konci pavlače, tam jsem to vylít nemohl. Po zaschnutí by to při nenadálém kontaktu s čímkoliv tam vypouštěném, okamžitě explodovalo s nedozírnými následky! Po setmění jsem skleničku opatrně otevřel, a její obsah jsem



vychrstl velkým obloukem z pavlače na plechové střechy dřevníků, uhelen a šopek pod námi. – Ráno jsme jeli někam vlakem, kupuji lístky u pokladny a sousedka, která pracovala jako pokladní, se mně ještě vyděšená



ptala: „Pane Kimler, slyšel jste v noci ty rány tu střelbu? Esenbáci tam honili nějakýho zloděje. Já jsem do rána strachem neusnula!“ –

Okamžitě mi došlo, co to asi bylo. V noci se spustil déšť a každá kapka, která trefila konzistentní malou částku „vyschlé kašičky“, vydala ránu se zábleskem jako ze startovací pistole.

Můj první sbor, který mě byl jako kazateli na zkoušku přidělen pod patronací zkušeného a vysvěceného kazatele bratra Antonína Pražana ze Vsetína, jinak veselého a vtipného čtveráka, byl ve Valašském Meziříčí. Měl jsem velkou radost, že tam budu mít někoho, koho znám a to Blážu s Alenkou, kterým jsme byli na svatbě s mládeží v Olomouci a část veselí, scének a alotrií jsme tam s radostí páchali.

Než jsme se do Valmezu nastěhovali, jednu sobotu jsem tento sbor navštívil, a měl promluvu na téma: „Chci kázat Ježíše, toho ukřižovaného“: 1. Kor 1,23. (netušil jsem, jak to bude někdy těžké: Gal 3,1nn). Jaké bylo mé překvapení, když sborová místnost při ev. farním kostele v Botanice na Husově ul., kde se jistý čas sbor CASD scházel, byl plný dětí, mládeže, střední i starší generace. Prostě úžasné společenství, výsledek práce Blahouška a misijně nadaných jedinců v čele s váženým starším sboru br. Miroslavem Válkem z Potůčků.

Výpověď ze zaměstnání u Domácích potřeb jsem měl podánu k 31. květnu 1970 jako zástupce vedoucího velké prodejny (železářství, kuchyňka, sklo/porcelán). Ta se však v uvedený termín nekonala. Z kraje května přišli jednou odpoledne dva páni v kožených kabátech, s kterými můj dobrý, vedoucí Karel Pleskot již nebožtík, odešel. Bylo 18h a Karla nikde. Ptám se naší p. pokladní, jestli neví, kam šel, tajemně mě sdělila,

že jeden z pánů je kriminalista. Zamkl jsem tedy prodejnu, spočítali jsme tržbu a chvíli jsme ještě zůstali, a dohadovali se, co je toho asi příčinou. Asi hodinu po příchodu domů, přijeli stejní dva pánové v Moskviči k nám. Poseděl jsem s nimi v autě a dověděl se důvod zatčení mého vedoucího – podezření z vraždy jeho bytné na druhém konci města. K tomu jsem kriminalistům řekl, že pevně věřím, že by něčeho takového nebyl schopen! S nepořízenou odjeli. – Bylo by to na dlouhé vyprávění, vezmu to zkrátka. Po měsíci přišli s verzí, že se přiznal. Druhý den přišla inspektorka prodejen DP: „Pane Kimlere, co nejdříve uděláme předávací inventuru, zůstanete na prodejně v pozici vedoucího“. Byla to lákavá nabídka, ale s tou jsem nesouhlasil. Sdělil jsem jí, že vyčkám, až se případ vyřeší, aby nebyly problémy, a potom odejdu! – Šéfa propustila krajská kriminální policie pro nedostatek důkazů v srpnu, po třech měsících vyšetřovací vazby, která byla dána zákonem.

Stěhovali jsme se hned ze začátku září. Vzpomínám si na to jako dnes. Nemohli jsme vše pobrat do jednoho stěhováku, řidič musel ještě zajet pro přívěš. Do Valmezu místo pozdě odpoledne, jsme dorazili o půl noci. Jaké bylo naše překvapení, když tam čekal obětavý Bláža, se skupinou mládežníků. Tak jak jsem ho poznal, byl to nesmírně poctivý, upřímný a dobrý můj učitel.

Měli jsme se s Blážou vzájemně rádi i přes některé rozdílné věroučné pohledy. Děkuji Pánu za mého dobrého a zkušeného tátu, který mne vedl ke svobodě v Ježíši Kristu, která poskytuje mnohem víc místa v srdci pro ty druhé, než když tato svoboda v milosti a pravdě chybí.

Rajón jsme měli velký, abychom se s Blážou, který mne zaučoval, dostali k odlehlým rodinám a členům, pořídil jsem si motocykl Jawa 250. Jezdili jsme ze začátku mého působení na pravidelné biblické hodiny k Čechům do Vidče, a po členech. Na Blahouška i celý sbor ve Valmezu mám Ty nejlepší vzpomínky. Valaši a Valašsko máme s Boženkou a našimi třemi dětmi v našem srdci, proto také jezdíme z Hranic do Valmezu, i přes různé peripetie, kterými jsme díky Pánu Jeho lásce a milosti bez úrazu prošli.

Šťastný penzista a dobrovolný aktivista ČSPI, ICEJ a Gedeonů
Jindřich Jan Kimler v. r.

Zemřel Pepa Hasmanda

Někdejší dlouholetý člen meziříčského sborového společenství, který právě na jeho půdě našel a prohluboval vztah s živým Bohem, už není mezi námi. Po dlouhé nemoci se v noci ze soboty 21. května na neděli v místním Hospicu Citadela ve spánku nadobro odmlčel. V prázdninovém dvojčísle sborového zpravodaje bychom na něj chtěli společně zavzpomínat. Děkujeme předem za vaše kratší či delší ohlédnutí. Své vzpomínky pošlete do 24.června 2022 na známou adresu buresova.i@centrum.cz.

redakce



Jana Jančová – jak ji (asi) neznáte

Narodila jsem se 3.června 1938 jako první z 8 dětí v Huslenkách. Tato vesnice a také Bařiny patřily k obci Hovězí. Moje maminka patřila k rodině, která se živila zemědělstvím. Maminka jí zemřela ve 14 letech a jako žena se starala o otce, který bojoval v 1. světové válce v Itálii, také o bratra, který se potom oženil a odešel do Hovězí údolí Hořansko. Na starosti měla i mladší sestru, která byla nemocná. Nevím, kolik let se dožila. Maminčin otec a náš děda žil s námi ještě dlouho s námi



v Huslenkách. Maminka koupila domek o 3 místnostech a obývali jsme jen jednu. Druhou měli Ryšicovi a třetí Kocourkovi – to byla sestra tatínka. Každá z těchto rodin měla více dětí. Staříček se dožil 86 let. Zemřel v roce 1957, kdy jsem maturovala na pedagogické škole v Holešově. Ani mi to neoznámovali, aby mně nerozptylovali.

V 6 letech jsem nastoupila do školy v Hovězí. Jezdila jsem vlakem jednu zastávku. Jízdné jsem měla levné, protože tatínek pracoval u železniční dráhy. S ním jsme se něco nacestovali. On i maminka měli sestry na Jižní Moravě, tak jsme tam občas zajeli. Chovali dobytek, obdělávali pole a

také vinohrady. Odešli z Valašska na jih, kde byla lepší půda a také tepleji.

Tak začala škola – byl rok 1944. Škola byla obsazena Němci. Museli jsme se učit v jiných místech, kde byl větší prostor, každá třída jinde. My jsme 1.třídu strávili v hospodě U Honů jeden den v týdnu, ve čtvrtek. Učila nás paní učitelka Marie Dřimalová. Vždy jsme dostali předepsané listy, které jsme doma dopisovali, a hned v 1.třídě jsme se učili němčinu. Učil nás ji František Olšer. Pak jsme se s ním setkali až v 9.třídě.

Základní škola končila 4.měšťankou se závěrečnými zkouškami, písemné a ústní, stejně jako dnes maturitní zkoušky. V tom roce končila i 8.třída. Na Pedagogické škole v Holešově jsme se sešli 14.-15. letí žáci.

Praxi jsem prováděla ve Slavkově se spolužačkou, která tam žila. Učily jsme děti a místní učitelé nás pozorovali a hodnotili. Také jsme pobývali v dětském domově ve Zlíně. Seznamovaly jsme se s jednotlivými pracovišti a uvažovaly, co si vybereme. Škola byla dívčí, byli tam asi jen 3 chlapci.

Jedním z profesorů byl Rudolf Plajner – ten se věnoval skautům v celé republice. Učil nás matematiku a fyziku a také nám věnoval čas při poznávání kraje. Po našem ukončení studia se přestěhovali do Prahy, přesněji Luka pod Medníkem. V Praze působila některá děvčata. Tak jsem se rozjela do Prahy a jedna ze spolužaček se mnou. Setkala jsem se i s dalšími děvčaty, hlavně s Helenou Vyorálkovou, se kterou jsem seděla v lavici celé 4 roky a která byla z Fryštáku.

První působiště mi Školský odbor oznámil Hošťálkovou. Jela jsem se tam podívat. Škola o mně nic nevěděla. Doma jsem našla další umístěnku – Růžďka. A tady o mně věděli.

Vlakem na Bystřičku a pak pěšky do Růžďky asi 5km. Ředitele tu byl Ladislav Zelina – autor *Početnice pro 3.třídu*. Určili mi 3.třídu, takže byl často v mých hodinách. Školu právě rozšiřovali – v přízemí školní kuchyň a jídelnu a nad ní třídy.

Kromě školní budovy byly třídy na počtě – asi 2 třídy, a vzadu budovy směrem k potoku byla malá školní jídelna. Další třída byla u evangelického kostela ve farním domku. A v této třídě jsem se střídala

se 4.třídou, kterou učila Jarka Adámková, která byla manželkou evangelického faráře Jana Zátorského. Působil i ve Stříteži. Pocházel z Hrubé Lhoty. Střídání dvou tříd ve farním domku mi vyhovovalo. Ráno učila Jarka 4.třídu a já jsem seděla vzadu v učebně a pozorovala ji při vedení třídy. Byla klidná a děti byly pozorné. Hodně jsem tím získala. Když skončilo rozšiřování školy, dostala jsem třídu v nové části budovy. Tělocvičnu škola neměla, hřiště bylo ve svahu nad školou a během zimy a dešťů jsme chodili cvičit do sálu hospody. Když byla doba bálů, měli jsme sál i vyzdobený.

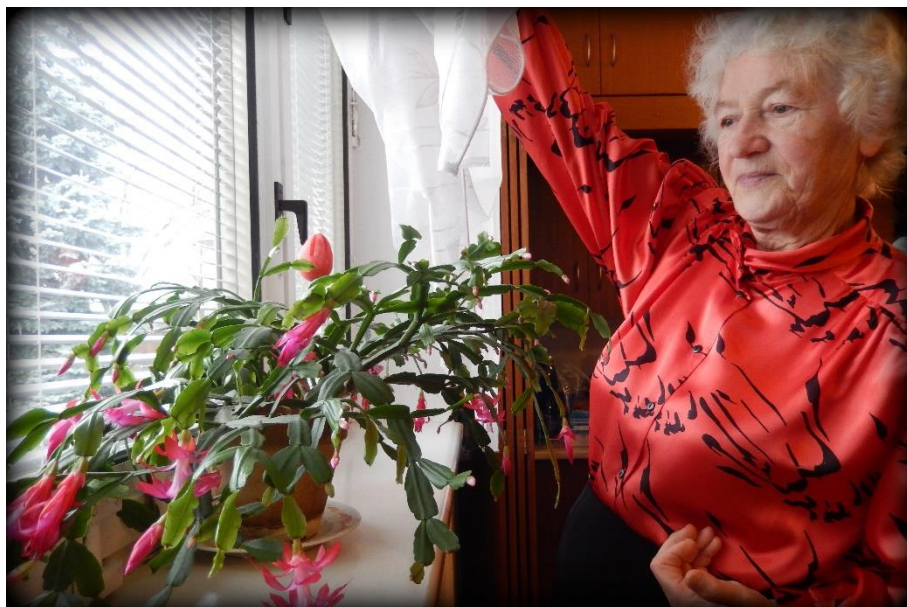


V Růžďce byl jeden mladý svobodný učitel, který učil tělesnou výchovu, fyziku a ruštinu. Vedl také cvičení chlapců už po školní docházce, a také cvičil mladé hochy a muže na Spartakiádu. To potkalo i mně. Cvičila jsem dorostenky a ženy s kruhy. Ve vesnici se cvičily i divadelní hry, a nacvičoval je právě Honza Janča. Spolu jsme poznávali vesnici.

V Růžďce jsem působila 3 roky. Po roce jsme se s Honzou Jančou vzali, oddával nás pan farář Ježík z Hrubé Lhoty, a začali stavět domek ve Vidči u jeho rodičů. Honza vlastnil motorku a na ní jsme do Vidče jezdili. Jeho

rodiče navozili k domu hlínu a začali tvořit cihly. Také je vypálili. Pak jsme vyráběli škvárové kostky strojkem zapůjčeným od rodiny a připravovalo se i dřevo na vazbu. Žádné lešení. Přestěhovali jsme se do Vidče a bydleli u rodičů v podkrovní světnici. Naším novým působištěm byla Valašská Bystřice. Zde byla pěkná školní budova postavená v roce 1932. Měla také velkou tělocvičnu. U školy bylo hřiště a před školou koupaliště. Kousek od školy byl i učitelák – byty pro učitele. Do školy přicházeli žáci z celého okolí, i z Malé Bystřice, ze Santova, z Pasek. Ve Valašské Bystřici jsem působila od r.1960 do r.1973. Dne 16.června 1961 se nám narodila dvojčata Alena a Hana. Křtil je pan farář Zátorský, manžel bývalé kolegyně Jarky. 18.února 1964 se nám narodil chlapec Jaromír. Přála jsem si zase 2, ale nevyšlo to. Jezdili jsme na motorce a pak s dětmi autem Tatra 57A. Domek byl postaven a mohli jsme se od manželových rodičů přestěhovat do svého.

Babička – moje tchýně – ztratila svého muže ve 27 letech. Jemu bylo 33 let. Později se provdala za Josefa Baroše, který chodil k adventistům. Docházeli do Vsetína, Val.Meziříčí a v neděli také na Hrubou Lhotu. Zvala je i k sobě. Dům byl na samotě, vhodný pro odpočinek. Pobývala tady



v letní dobu Anna Gomolová, docházela k ní i paní Škrlová Ludmila, maminka Mirka Škrly. Také bratr Svrček ze Vsetína se svou rodinou. Sloužil jako kazatel ve Vsetíně. Později se tady dostal i bratr Balcar s bratrem Kimlerem Jindřichem. Babička nás vždy zvala k ní, když přišli její známí z tohoto společenství. Já jsem šla, ale Honza nechtěl. Často jsem s tchýní pracovala při různých pracích na zahrádce nebo na poli či louce. Tak jsem jí vracela čas, který ona nebo její druhý manžel věnovali dětem. Hlídali je, když jsme byli ve škole. Při práci mi babička vyprávěla biblické příběhy, které jsem neznala. Byla jsem dobrou posluchačkou.



Pocházela jsem z katolické rodiny, ale nezúčastňovali jsme se života církve. Ve škole se náboženství ještě učilo. Katolický farář na Hovězí se jmenoval Jaroslav Soldan a ten nám v 1.-5.ročníku vyprávěl příběhy z biblické dějepavy. V učebně byl pověšen i kříž. Motivoval nás k různým akcím v kostele a oceňoval nás darováním svatých obrázků. Také jsem chodila. Nebylo to snadné. Z Huslenek do Hovězského kostela to byly 2km.

V domácnosti babičky se objevoval i evangelický farář z Hrubé Lhoty Ježík. Babička brávala na dětské akce i naše děti. Mně to nevadilo, ale manžel byl členem KSČ a byl proti, protože ho zaměstnavatel sledoval. Náboženství se ve škole učilo, ale nebylo povinné. Aby to trochu zakryl, děti chodily na náboženství evangelické do Rožnovského kostela k faráři Janu Zátorskému ze Stříteže.

Když úřady tlačily na věřící učitele, odešli jsme oba ze školství. Začala jsem pracovat v místním JZD v přidružené výrobě – dřevovýroba. Dělal se tam násady do rýčů, lopat, motyk a kladívek. Manžel si našel práci v Loaně v Rožnově.

Babička mně začala přehlížet, protože jsem vstoupila do církve Adventistů, a ne do její – evangelické. Na sobotu plánovala různé práce. Další den mou účast na práci už odmítala. Syna dávala dohromady s dcerou své známé. Pro nepochopení a napětí jsem přijala nabízený rozchod a požádala v JZD o byt na Bystřičce. Bylo to v roce 1975.

Rozvedli nás a děti přisoudili mně. Bydleli jsme na Bystřičce do roku 2000. Syn se oženil a bydlel ve Valašském Meziříčí. Nastoupil na vojenskou službu



v Prostějově. Po návratu se s rodinou nastěhoval do domu ve Vidči, protože můj bývalý manžel mezitím zemřel.

Na Bystřičce se provdala i dcera Alena a odešla s partnerem na Vysočinu. Bratr Klvánek byl s místní mládeží na táboře, kde byli i mladí z Vysočiny. Tam se Alenka poznala s Pavlem a odešli tam. Narodili se jim 3 chlapci. Později Pavel onemocněl a zemřel. Alenka se přestěhovala do bytu po jeho rodičích a svůj byt přenechala synovi Pavlovi s manželkou Elen Kubičikovou ze Vsetína. A dnes mají Elenku a Adámka. Další dva synové Lukáš a Tomáš mají bydlení ve Žďáru nad Sázavou, a já s Hanou jsme také změnilы bydlení. Hana koupila domek paní Marečkové asi ½ km od paneláku. Trochu jsme ho „poléčily“ a už tam bydlíme 20 let. Velmi nám



vyhovuje. Kolem domu je zahrada a nad zahradou je les, kam chodíme na houby. Stěhoval nás Bohuš Krupa. Stačily mu kolečka a Jarkovi auto na nábytek.

Syn Jarek má 3 syny – Vaška, Viktora a Jaromíra. Mám 6 vnuků, 1 vnučku Vanesku v Rožnově od Vaška a Elišky, a 1 vnučka byla osvojena do rodiny Alenky a Pavla ve věku 2 let.

Jana Jančová

Uprostřed radosti

*Uprostřed radosti
I podivných chvil
musím k tobě, Ježíši,
alespoň na malý okamžik...
Jen abych ti poděkoval
za štěstí vzácné chvíle,
které mi dáváš...
Zachovej je tak, jak je ti milé!*

*Jak často k tobě utíkám,
uprostřed práce, velkého ruchu,
na malou chvíli, okamžik
abych jen u tebe,
jsa tisněn i nenáviděn ze všech stran,
mohl složit svá břemena,
pozemského žití stan.*

*A ve všem žalu a neštěstí
k tobě utíkat se musím,
přijmi mě na malý okamžik,
jinak se ve svém nitru dusím.
Kéž bys mi naložil,
co bych byl schopen nést
a přitom tvým požehnáním
se nechal dále vést.*

*A tak jsem spokojen,
když mohu štěstí i neštěstí
k tobě přinést, Ježíši,
byť jen na malou chvíli.
Když život můj
pod Boží ochranou plyne,
mohu mít jistotu.
Jak dobře s Ním se žije!*

Hermann von Bezzel



Interview na přání - Erich Kulig

Vzpomeneš si, kdy ses narodil? Vím jen, že to bylo velmi dávno.

Bylo to v Žabni, v roce 1930, 19. ledna.

Měl jsi věřící rodiče?

Ano. Byli evangelického vyznání, luterského.

Kolik sourozenců jsi měl?

Měl jsem dvě starší sestry. První byla Olga, ta se narodila v r.1924, druhá Marie se narodila v r.1925.

Takže ty jsi byl nejmladší.

Ano, já jsem byl nejmladší.

Vzpomeneš si na nějaký významný zážitek z chlapeckého věku, na který si pamatuješ až dodnes?

Rád jsem hrával fotbal. Chodili jsme na různé výpravy do lesa. Měli jsme partu kluků, která držela pohromadě. Prostě jak to mezi kluky chodí.

To se ale velmi brzy změnilo. V kolika létech jsi na vlastní kůži pocítil probíhající válku?

V roce 1939, když mi bylo 9 roků. Ale mám krásnou zkušenost z roku 1945, kdy už končila válka. Tehdy mi Bůh zázračným způsobem zachránil život. Na Ostravsko se už blížila sovětská vojska. Němci za Frýdkem postavili dělostřeleckou obranu a Rusové útočili. My jsme byli tři dny ve sklepě, protože vycházet ven bylo velmi nebezpečné. Nad naším domem stříleli Rusi na Němce a my jsme byli uprostřed této palby. Za tři dny, když palba trochu utichla, jsme vylezli ze sklepa. Maminka něco uvařila a já jsem šel k oknu v ložnici, abych se strýcovým dalekohledem podíval na tu frontu, jak to tam je. Maminka na nás opakovaně zavolala: „Tak pojďte už, jídlo je hotové“. A já musel jít od okna pryč. Najednou někdo, nevím, zda ruský nebo německý voják vhodil do pokoje ruční granát. Šicí stroj, který mě před necelou minutou kryl, byl rozmetán na marné kousky. Kdybych tam zůstal, tak bych měl hlavu úplně rozervanou.

Čím jsi chtěl být jako dorůstající chlapec?

Automechanikem. Velmi mně bavila auta. Ale tatínek mi tento obor nedoporučil se slovy: „Tam nepůjdeš, protože neslyšíš dobře. Na to tě

nedám.“ Po spále, kterou jsem ve svých dvou letech pouze zázrakem přežil, jsem měl silně postižený sluch. Místo toho mi dal na výběr - krejčí, pekař a ještě jedno, ale to už si nepamatuji.

Co tě přivedlo k tomu, že ses vyučil cukrářem?

Tatínek trval na svém a jako náhradní obor mi navrhl být pekařem. To jsem pro změnu odmítl já, a argumentoval jsem tím, že za pekaře nemůžu jít, protože to je jednotvárné. Nakonec jsem řekl, že místo pekaře bych raději šel za cukráře. Takže jsem si to vlastně vybral sám. Je to takové jemné řemeslo. Učil jsem se v Místku u renomovaného mistra pana Vidláře .

Jak jsi se seznámil s učením adventistů sedmého dne?

Já jsem byl takový benjamínek. První setkání s adventismem zprostředkovala v naší rodině jedna kolportérka. Moje o 5 a 6 let starší sestry přijaly pravdu jako první a nechaly se pokřtít. Já jsem to všechno pozoroval. Maminka byla „luteránka“ a my jsme s maminkou chodili do evangelického kostela ve Frýdku (do toho červeného). Tam jsem byl i konfirmován. No, byl jsem takovým dobrým luteránem.

A co děvčata? Kdy ses poprvé zamiloval?

No já jsem byl slušný světák. Spíš jsem chodil za zábavou s kamarády. No, hmm, neměl jsem odvahu dělat to co jiní. Jak jsem řekl, byl jsem takový slušný světák. Nedělal jsem to, co ostatní i proto, že jsem na to neměl odvahu. V té době jsem onemocněl, a to mě přivedlo k tomu, že jsem více přemýšlel o tom, co mi říkaly moje sestry, že přijde Pán Ježíš, a že bude soud, a tak dále.

Která se stala Tvojí vyvolenou?

Mojí vyvolenou byla Jindřiška Jurečková. Dělal jsem cukráře v hotelu Palace a ona pracovala na náměstí, tehdy v Míroděvu jako pánská krejčová. Znal jsem ji od vidění a moc se mi líbila. Tak jsem si na ni jednou počkal a odprovdil ji domů, až na Hranečník, což byly asi čtyři kilometry, a tak jsme se seznámili. Svatba byla rychlá, do tří měsíců jsme byli spolu, pokud to chceš přesně, 1.února 1953.

A co před Jindřiškou? Žádné děvče nebylo?

Vážnou známost jsem neměl. Děvčata se mi líbila, ale starší sestry mě napomínaly: „Jen si vem tu Filištinu, a budeš vidět, jak skončíš. Nejsou snad v našem sboru hezká děvčata?“ To by ale bylo na dlouhé povídání. Jindřiška byla vyučená švadlena a měla věřící rodiče. S odstupem času jsem nikdy své rozhodnutí neolitoval. Vybral jsem si skvělou manželku. Kdybych si vzal „světačku“, pravděpodobně bych nebyl adventistou.



Jak dlouho jste byli spolu?

64 let. Měli jsme hezké manželství, i když bylo bez dětí. Nějakou dobu jsme se starali o jednoho sirotka. Chodil s námi do sboru, ale v osmnácti letech od nás odešel.

Kteří známí kazatelé formovali Tvé duchovní postoje?

Především můj švagr Miloslav Šustek. Skutečně mě formoval. Zásoboval mě adventními časopisy, nastoloval problémy k diskusi, často jsme se přeli o duchovních postojích, ale nakonec jsem musel uznat, že on má pravdu ohledně zachovávání soboty, čistého a nečistého a křtu dospělých lidí. Hlavně se za mě modlil, stejně jako mé sestry. Poddal jsem se působení Ducha Svatého a nelituji ani jednoho dne, že jsem se stal adventistou.

Bydlíš ve Frenštátě pod Radhoštěm dlouho?

Od roku 1959.

Přivedlo Tě do Frenštátu pod Radhoštěm zaměstnání?

Ano. A byla to moje velká zkušenost. Byla padesátá léta a tehdy se pracovalo i v sobotu. V hotelu jsem měl soboty volné, ale musel jsem pracovat každou neděli. V té době byla v hotelu na praxi jedna učnice, jmenovala se Marta, shodou okolností to je teta sestry Natálie Hodouškové z našeho sboru. Ta mi řekla, že ve Frenštátě pod Radhoštěm hledají vedoucího provozovny. Pohovor jsem odkládal, ale nakonec jsem za ředitelem zašel. Když projevil o mě zájem, řekl jsem mu: „Pane řediteli, já mám ale jednu podmínku. Já jsem adventista a svěřím sobotu. V hotelu mám soboty volné a místo toho pracuji o nedělích.“ Na to mi odpověděl: „Jo, jo, já znám některé adventisty. Jsou to slušní a pořádní lidé.“ Kromě ředitele tam byl náměstek a předseda závodní rady. Řekli mi, ať přijedu za týden, že se spolu poradí. Za týden se mě zeptali, zda jsem ochoten dělat v neděli a zásobovat cukrárny čerstvými zákusky. Odpověď byla jednoduchá a jednoznačná. ANO. A tak za další týden byla podepsaná smlouva. Velkou roli sehrála skutečnost, že jsem se vyučil u v té době věhlasného mistra Vidláře. Byť se vše odehrálo za silného komunismu, kdy ještě žil Stalin, volnou sobotu jsem dostal a provozovnu jsem vedl až do mého odchodu do důchodu. Pro mě to byla silná zkušenost, být adventistou, mít volné soboty a dělat vedoucího provozovny.

Vzpomeneš si na nějakou milou událost z frenštátského sboru?

Frenštátský sbor mi vysloveně sedl. Ze sboru Frýdek-Místek jsem měl dobrou školu. S místními členy jsem si rychle porozuměl. Hned mi dali nějakou funkci. Jednoduše jsem zde zapadl. Ve sboru jsem měl dvě velmi významné zkušenosti. Jedna se týkala manželů Dobiášových, kterým na letní brigádě uhořela jediná dcera Šárka. Psychicky to snášeli velmi těžce. A Pán mě použil, abych do jejich života přinesl naději na opětovné setkání s dcerou na nové zemi. Přijali biblické učení a nechali se pokřtít. Druhá se týkala našich sousedů, jedné malé holčičky a její maminky, sestry Jurajdové. Moje manželka si malou Alenku přímo zamilovala. Učila ji dětské adventní písničky, vykládala ji biblické příběhy a brávala ji sebou do sobotní školky. Právě vztah mé manželky k dětem vedl

nakonec její maminku, že i ona projevila zájem o biblickou pravdu, nechala se pokřtít a byla zapálenou členkou sboru, která se nebála bojovat za své přesvědčení, i když ji to stálo dobré postavení v zaměstnání. Tou hočičkou je sestra Alenka Kupčíková, která má tři dospělé děti a osm vnoučat. Robert s rodinou je v Ostravě, Magda s rodinou ve Vyškově a Tomáš dělá vedoucího sboru zde ve Frenštátě. Všichni patří mezi aktivní členy naší církve. Považuji to za Boží přiznání k této rodině a v dnešní době přímo za „zázrak, zázrak a do třetice zázrak“.

Našli se i stinné chvíle ve sborovém životě?

(Netýká se to přímo sborového života.) V poměrně vysokém věku jsme si vzali do péče čtrnáctiletého sirotka. Chodil s námi do shromáždění, dokonce uvažoval o křtu. Přes veškerou snahu dát mu to nejlepší, přišla chvíle, kdy dospěl, zamiloval se a nakonec nás opustil. Nyní po mnoha létech si na mě občas vzpomene a potěší mě.

Na koho rád vzpomínáš z doby, kdy měly oba sbory společného kazatele?

No byl tady kazatelem bratr Jindřich Kimler. Byl to šikovný, sympatický člověk. Já jsem s ním spolupracoval, protože jsem byl v té době starší sboru. No jo, já to zkrátím, br.Kimler měl po svém tatínkovi sklon k židovskému náboženství. Když odešel, na jeho místo nastoupil Aleš Zástěra a po něm Petr Krynský. S oběma jsem úzce spolupracoval.

Podle data narození bys měl být již v důchodu. Nebo ještě stále děláš?

Po odchodu do důchodu jsem pekl dále a stále pečů. Pro sousedy a pro bratry a sestry ze sboru. (Několikrát obohatily stůl Křesťanského domova i věnečky bratra Kuliga.) Ale sil mi rychle ubývá. Hlava se mi točí jako na kolotoči. Špatně chodím, tak už jenom občas něco udělám. Stále dělám svoji cukrařinu, ale už jenom v menším množství. Hlavně pro tři nejbližší sousedy.

Každého po padesátce něco trápí. Máš nějakou bolístku, za kterou bychom se mohli modlit?

Od malička mám v důsledku překonané spály postižený sluch. Slyším pouze s pomocí naslouchátka. A v poslední době se mi navíc zhoršuje

zrak. Byl jsem na kontrolách, ale nemají na to léky. Vidím jen na jedno oko a jsem tím dost postižený.

A co COVID-19? Obešel Tě, nebo ses také nakazil?

Asi před dvěma léty jsem měl horečku, jako to bývá při chřipce, ale když mě zkoušeli, tak jsem neměl ten bacil. Já jsem měl jako chřipku. No a v poslední době se mi točí hlava, špatně chodím, no a v devadesáti dvou letech, které jsem měl 19.ledna, už to jde se mnou velmi z kopce. S tím, co bylo ve dvaceti, se to vůbec nedá srovnat.

Co povzbudivého vzkážeš čtenářům sborového časopisu?

Pravda Boží a evangelium je nade všechno. Je třeba dodržet to, co říká Pán Ježíš: A kdy by vytrval až do konce, ten spasen bude.

S br.Kuligem rozmlouval Jenda Petrovič.
Video bude umístěno na sborovém webu.

V sobotu 11.června 2022 jste srdečně zváni na posezení s našimi sestrami z Ukrajiny. Čeká na vás skvělý boršč a golubce.



Prosíme o váš příspěvek v podobě něčeho dobrého, sladkého či slaného, čím bychom k příjemnému gurmánskému zážitku přispěli.

SRPEN 68

NA VESNICKÉ SLAVNOSTI
SE PODE MNOU ZEM ROZHOUVALA
TA KRÁSNÁ DÍVKA S ČERVENÝMI MAŠLEMI
O KTERÉ ZDÁLO SE MI
U ŘETÍZKOVÉHO KOLOTOČE STÁLA
I KDYŽ SE TO NESLUŠÍ
VYSTŘELIL JSEM PRO NI
ČERVENOU PAPIŘOVOU RŮŽI
JEN OČI SKLOPILA
NESMĚLE PODĚKOVALA
NEŽ JSEM SE ODVÁŽIL JI OSLOVIT
V DAVU MI ZMIZELA
NA JAŘE V SADU ROZKVETLY JABLONĚ
TA DÍVKA U OHRAD STÁLA
CHTĚLA POHLADIT NAŠEHO KONĚ
UŽ VÍM KDO JE DÍVKA
S ČERVENÝMI MAŠLEMI
ŽIJE NA SAMOTĚ U LESA
JÁ MĚL NAJEDNOU TOUHU
UKÁZAT JÍ JINÝ SVĚT
UKÁZAT JÍ, KTERÁ CESTA
VEDE DO HLAVNÍHO MĚSTA
VYPRÁVĚLA MI JAK V ORANŽOVÉM LESE
MRAVENČÍ KRÁL VČELÍ PRINCEZNĚ
PRSTÝNEK NESE
VČELÍ KRÁLOVNA STOJÍ U OKNA
ZPÍVÁ PÍSNĚ SLADKÉ JAK MED
KTERÉ CHTĚL BYCH OCHUTNAT HNED
JAK U KŘIŠŤÁLOVÉ STUDÁNKY
MAJÍ LIŠKY SE ZAJÍCI LÍBÁNKY
JAK SE S PTÁKY A SLUNCEM PROBOUZÍ
A PAK BOSÁ BROUZDÁ RANNÍ ROSOU...
JEDNOHO DNE SE SVÁTEČNĚ USTROJILA
JAKO KDYBY NA SVATBU JELA

MÍSTO DO KOČÁRU
TAŽENÉHO PÁREM BÍLÝCH KONÍ
DO SUPÍCÍHO VLÁČKU NASTOUPILA
POPRVÉ OCHUTNALA
JAHODOVO-MALINOVOU ZMRZLINU
BÍLÉ ŠATY SI POTŘÍSNILA
HODNÁ CUKRÁŘKA
ČERVENÉ FLEKY VYČISTILA
ABYCH SE PŘEDVEDL
ŽE NEVYMŘELI GENTLEMANI – MUŽI
KOUPIJ JSEM JÍ U SLEPÉ KVĚTINÁŘKY
NEJKRÁSNEJŠÍ ČERVENOU RŮŽI
PAK UŽ JSME SE PO VÁCLAVÁKU TOULALI
MYSLBEKOVU SOCHU OBDIVOVALI
NAJEDNOU SE PROTI NÁM
TANK ČÍSLO ŠEDESÁT OSUM VYNOŘIL
I KDYŽ K TOMU NEBYL DŮVOD
ŠPINAVÝ VOJÁK S RUDOU HVĚZDOU VYSTŘELIL
KULKA VZDUCHEM ZASVIŠTĚLA
DÍVKA SE NA ŽULOVOU DLAŽBU SKÁCELA
ZLOMENOU ČERVENOU RŮŽI
JEJÍ KREV ZALILA...

P.S.
PO NĚŽNÉ SAMETOVÉ REVOLUCI 1989
KAŽDOROČNĚ KONCEM SRPNA
POKLÁDÁ NĚKDO NEZNÁMÝ
K SOŠE SV.VÁCLAVA
ŠESTNÁCT ZLOMENÝCH ČERVENÝCH RŮŽÍ

JINDŘICH OLEŠ

Vzpomínka na Bang Baby

Za vším je třeba hledat lékaře a svérázného misionáře Milana Moskalu. Brzo poté, co jsme jej s několika dobrovolníky navštívili v Adrou provozované mobilní zubní ordinaci v Bosně, odcestoval z pověření světové církve do nejchudší asijské země, do Bangladéše. Jeho úkolem byla misijně orientovaná činnost primárně spočívající v napravování poškozených chrupů zdejších obyvatel. Adventist Dental Clinic, do níž před závěrem minulého století nastoupil, se mu však brzo stala příliš těsnou. Nebyl by to Milan, aby při nejbližší příležitosti nezabrousil za její humna. Nemusel putovat příliš daleko, aby uviděl věci zatím nevidané. Chudé rodiny bydlící ve slumech či přímo na ulicích, absenci běžné zdravotní péče, podvyživené a negramotné děti. Na ty se naštěstí už před léty zaměřila adventistickou církví založená společnost Bangladesh Children's Sponsorship Services (BCSS). Její služba spočívala v zajištění základního vzdělání pro potomky nejchudších rodičů a vyhledávání sponzorů, kteří by provoz k tomu zřízených škol financovali. Tento způsob pomoci je obecně znám pod pojmem „Adopce na dálku“.





Dobročinností posedlý zubař si u zmíněné agentury vyžádal menší počet tzv. „karet volných dětí“ s cílem najít pro ně sponzora v České republice. Vytištěné informace poslal do zlínské Adry s dobrou vírou, že se agilní vedoucí zdejší pobočky o věc už nějak postará.

Agilní vedoucí zlínské pobočky, Alena Rusová, se brzo nato objevila na setkání tzv Chátrý, konané v říjnu roku 1999 na Ježonkách. Zmíněné karty hodila jednoho krásného večera na stůl a přítomné vrstevníky vyzvala, ať si, třeba jako parta, případně sbor, nějakého budoucího školáka vybereme. S tím, že toho prvního si už před několika dny ke svým čtyřem klukům přiřadila rodina Slováčkových z malenovického Pečovatelského domu.

Chátrající přítomní byli v oné době ještě ve formě, takže se šlo bez dlouhých řečí přímo na věc. Jednu z karet si přisvojili reprezentanti třineckého Slezska, o výběr adepta pro meziříčský sbor jsme požádali přítomného Mirka Škrлу, který se už dlouhá desetiletí honosil prestižní přezdívkou Bob. Pátral dlouho a pečlivě, až vytasil papír s fotografií a základními údaji, vztahujícími se ke chlapeckému jménu Hazong Sajol. Malý Bengálec měl v onu dobu deset roků, měřil necelý metr a vážil pouhých třináct kilo. Mamince se narodil už v jejich patnácti letech a

postupně mu přibyli další čtyři sourozenci. Žil s rodinou v malinkém domku ve vesnici Sonamoah na severovýchodě převážně rovinaté země. Meziříčský sbor se tak stal jedním z úplně prvních sponzorů projektu, který si v tuzemských podmínkách vysloužil název Bang Baby(a do současné doby, už pod značkou Bangla Kids, zprostředkoval vzdělání více než sedmi tisícovkám školáků). Bob byl ještě na Ježonkách jednohlasně pasován na vedoucího celé záležitosti, což se brzo ukázalo jako velice dobrá volba. První smluvenou splátku školného, přesahující



šestnáct set korun, například zaplatil ze svého. A to přesto, že v oné době patřil mezi nezaměstnané. S pečlivostí sobě vlastní pak do sešitu zaznamenával dárce i výši jejich obnosů, lepil stvrzenky a archivoval fotografie, jakož i všechny ostatní náležitosti týkající se našeho společného školáka. Kromě studijních výsledků a krátkých dopisů v angličtině či bengálštině, třeba také pokusy o jednoduché kresby. Podle dochovaných záznamů se během prvních pěti let sponzoringu na milého Hazonga Sajola v rámci sboru vybralo více než 31 000 Kč. Bezmála jednu třetinu na jeho vzdělávání věnoval v tomto období právě zmiňovaný Mirek Škrla, chcete-li, Bob.

Na jaře roku 2005, tedy v době, kdy už v Bobových šlépějích pokračoval jeho syn Jindra, se mi dostalo cti navštívit Bangladéš v roli fotografa a dokumentaristy. Mým úkolem bylo pořizování aktuálních snímků podporovaných dětí, které byly následně i s vysvědčením posílány jejich sponzorům. Během čtrnáctidenní mise, kdy jsme objeli větší polovinu zmíněné země a navštívili desítky škol, sídlících nejen ve zděných budovách, ale i v nejrůznějších chýších, dokonce pod širým nebem, jsme doputovali i do kraje, kde žil náš patnáctiletý školáček. Když se dověděl, že se osobně setká se zástupcem jeho sponzorů, byl viditelně citově rozrušený. Je docela možné, že vůbec poprvé narazil na klasickou bílou tvář. Když ale zjistil, jak mu spolužáci i přítomný pan učitel závidějí, ledy začaly roztávat. S plachou vděčností přijal pár praktických dárků a pak už byl i se svou rodnou sestrou Kakoli ochoten bez zábran pózovat před dotěrným fotoaparátem.

„Adopce“ mladého Bengálce pokračovala i v příštích letech. A to díky už zmíněnému Jindřichu Škrlovi, (který se po vzoru svého otce zařadil mezi zdaleka nejštěstřejší poplatníky). Bangladéšský chlapec časem postoupil na vyšší, tedy internátní stupeň a navštěvoval solidně zařízený církevní vzdělávací kampus Monosopara. Tato zařízení po celé zemi postupně ze svých prostředků budoval americký adventistický podnikatel Mc' Neilus, známý výrobce automobilových domíchávačů betonových



směsí. Poslední dochované studentovo vysvědčení, přesněji, školní zpráva, například hovoří o tom, že přibližně jednadvacetiletý Hazong Sajol vycházel s průměrným prospěchem a jeho daleko nejvydařenějšími předměty nebyly angličtina či obecné vědy, ale zemědělské práce na školním pozemku a náboženství. Podobně jako na ostatních církevních školách se pochopitelně jednalo o náboženství křesťanské, které tady nepatřilo mezi volitelné, ale povinné předměty, jichž se přirozeně účastnili i žáci z muslimských a hinduistických rodin. Později už veškeré stopy po našem mladíkovi zmizely. Podle nepotvrzených zpráv přestoupil na jinou školu či jiný typ vzdělávání. Což by byla jednoznačně dobrá zpráva. Každopádně těch jedenáct let školní docházky, kterou mohl díky meziříčskému sboru absolvovat, mu dala nesrovnatelně lepší šanci na budoucí uplatnění v životě, než s jakou do něj startovali jeho negramotní vrstevníci. Samozřejmě, nic není zadarmo. Sečteno a podtrženo, zmíněný vzdělávací proces přišel nezištné poplatníky na více než pětasedmdesát tisíc českých korun. Sluší se jim za to srdečně poděkovat. Pokud ručně psané záznamy neklamou, patří mezi ně, kromě už zmiňované rodinné dvojice Škrlových, především tito dobrodinci (pořadí je v tomto případě naprosto nahodilé): Petr Kimler, Milada Zbranková, Ján Petrovič, manželé Pimkovi, Květa (onoho času) Ešlerová, Adéla, tehdy ještě Tomancová, Petr Chára, Boženka Kimlerová, Jiřina Škrlová, manželé Lukášovi, Ladislav Smílek, Štěpán Hurta, Jindra Škrla, Martin Šimurda a údajně také moje maličkost.



(Z Bobových a jiných archívů s náramným potěšením vytahal)
Franta Tomanec

ZAJÍMAVOSTI Z BANGLADÉŠE

- Bangladéš má rozlohu jako někdejší Československo a v době rozjezdu projektu Bang Baby v roce 1999 zde žilo asi 150 milionů obyvatel. Dnes je jich o 20 milionů více. Jedná se o nejhustěji zalidněnou zemi na světě (kromě tzv. městských států)
- Úředním jazykem je (vedle angličtiny) bengálština. Dorozumívá se jí asi 210 milionů lidí a jedná se o sedmý nejpoužívanější jazyk na zeměkouli. Je bez velkých a malých písmen, obsahuje 11 samohlásek a 40 souhlásek
- Hlavním městem je Dháka. Leží u jednoho z ramen řeky Brahmaputry, v současné době hostí asi 15 milionů stálých obyvatel a v jejich ulicích jezdí přibližně 400 tisíc šlapacích rikš



Pohledy z Ukrajiny

Můžete se čtenářům sborového zpravodaje krátce představit?

Jmenujeme se Svetlana a Elena. Tak jsme se představili, abyste nás takto nazývali.

Kdy jste se dostaly do Čech, do sboru ve Valašském Meziříčí?

Bylo to přesně 08.04.2022.

Z jaké části Ukrajiny pocházíte?

Z města Lozova (asi 60 tisíc obyvatel) na východě Ukrajiny. Město leží přibližně 150 km od krajského města Charkov, 130 km severovýchodně od Dněpru, 550 km severně od Mariupolu a 400 km severozápadně od Luhansku.



Základní informace o historii Ukrajiny čtete na internetu. Mohu je uvést místo vašich odpovědí?

Ano. Přečetly jsme si tyto informace a vnímáme je stejně.

Kyjev byl založen v roce 482. Jedním z nejvýznamnějších vládců Kyjevské Rusi byl kníže Vladimír, který stál v čele od roku 980 do 1015. Moskvu založil teprve v roce 1147 Jurij Dolgorukij. Byl pravnukem knížete

Vladimíra. Jurij Dolgorukij byl pohřben v Chrámu Spasitele na Berestově u Kyjeva. Takže pro severní sousedy – Kyjev je svaté město. Území Kyjevské Rusi mělo plochu okolo 1mil km čtverečních.

Kyjevská Rus v té době měla rozsáhlé oblasti od Černého moře po Baltské a Bílé moře. Pro srovnání, území Ukrajiny má dnes 603 548 kilometrů čtverečních.

Jméno Ukrajina bylo poprvé zmíněno v Kyjevské kronice v roce 1187.

Název Ruská říše vymyslel sám Petr I., který ji 22. října 1721 přejmenoval na Moskvu. Kyjevská Rus byla hospodářsky a kulturně vyspělým státem, se kterým evropské státy navazovaly obchodní styky. Kyjevští princové byli spojeni se všemi královskými rody Evropy. Např. historie Francie potvrzuje, že francouzská královna byla dcerou Jaroslava Moudrého.

Kyjevská Rus byla evropským centrem vzdělanosti. Ukrajina vzešla z nejstaršího východoslovanského státu Kyjevská Rus v IX. století. Ve XII. století Kyjevská Rus přestala existovat. V současné době ji Rusko a Bělorusko také považují za počátek své existence. V roce 1600 se Ivan Hrozný prohlásil carem celého Ruska a stal se tak zakladatelem ruského státu. Ukrajina vždy hrála roli podmaněného národa (jako Slovensko) a byla ovládána státními subjekty pocházejícími z Polska, Litvy, Ruska a Rakouska-Uherska či Německa. Všechny cizí státy se pokusily kolonizovat ukrajinské území ve svůj prospěch.

Na konci první světové války Ukrajina, stejně jako ostatní státy, pocítila možnost vytvoření samostatného státu. Silní sousedé, zejména Ruské impérium, se pokusili potlačit ukrajinské národní hnutí. Období po válce bylo politicky velmi těžké a nestabilní. Teprve v roce 1923 přišlo nakrátko období ukrajinizace, které se projevilo prosazováním ukrajinského jazyka i samotným vedením strany.

Pamatujete si, jak vaši rodiče hodnotili období začátku výstavby socialismu?

Období 30. let 20. století lze charakterizovat zintenzivněným průběhem výstavby socialismu. Sovětská vláda nutila rolníky předávat potraviny ze svých farem, kladla vysoké požadavky na sběr produktů v naturáliích, ignorovala potíže rolníků, kteří neodevzdali produkty v naturáliích. Jakkoli byl zpochybnován cíl socialismu, metody socialistického

hospodářství byly nemožné a více než 10 milionů lidí zemřelo v důsledku hladomoru.

Jak ovlivnila druhá světová válka situaci v sovětském Rusku?

Velká vlastenecká válka v letech 1941-1945 měla agresivní charakter, srovnatelný s válkou, kterou 24. února 2022 zahájila Ruská federace proti Ukrajině. Ve Velké vlastenecké válce zemřelo 22,4 milionů lidí. Bylo nutné znovu vybudovat zdevastovanou zemi. Národní budovatelské hnutí zvítězilo nad nacistickým internacionalistickým myšlením. Po válce byla země obnovena. Lidé chodili pracovat s nadšením na budování veřejných budov.

Zasahovala stalinistická éra do dohod v Sovětském svazu?

Lidé si uvědomili, že sovětský způsob vládnutí vzal lidem svobodu a nezávislost. Obyvatelé západní Ukrajiny okupované Německem měli možnost seznámit se s životním stylem v západních zemích, včetně Československa, Polska a dalších.

Jak to bylo v období 1955-1990? Došlo k nějakým výrazným změnám?

Výrazným rysem tohoto období bylo zpočátku stavební nadšení, které



POMŮŽEME UKRAJINĚ
JINDŘICH OLEŠ
2022

nepochybně přinášelo ekonomický růst. V roce 1990 opustily Sovětský svaz Polsko, Československo, Rumunsko a poté Litva, Gruzie, Estonsko, Lotyšsko, Moldavsko a Arménie. Ekonomika SSSR se hroutila, lidé byli unaveni neustálým deficitem, růstem korupce. Perestrojka nenaplnila očekávání. Bylo jasné, že sovětská ideologie je mrtvá.

Jaké společenské síly nakonec vedly k rozdělení Sovětského svazu?

Autorita komunistické strany a některých komunistických vůdců byla podkopána a všechny části státu byly zkorumpované. Demokratizace života v celém sovětském bloku nakonec vedla k nezávislosti bývalých sovětských republik.

Proběhlo dělení pokojně?

V Moskvě se dostaly k moci opoziční síly a prezidentem se stal Boris Jelcin.

Jak se Ukrajina osamostatnila?

Ukrajina zahájila proces vystoupení ze Sovětského svazu 16. července 1990 přijetím Deklarace o státní suverenitě. Po neúspěchu srpnového puče, státního převratu, při kterém se Gorbačov vzdal moci, vyhlásila Ukrajina 24. srpna 1991 nezávislost. Leonid Kravčuk se stal prvním prezidentem svobodné Ukrajiny.

Získala Ukrajina geopoliticky část území, která jí patřila?

Po rozpadu SSSR dostala Ukrajina všechna území, která jí územně patřila, od SSSR. Včetně Autonomní republiky Krym.

Považovaly obě strany toto rozdělení za spravedlivé?

Rozdělení bylo nespravedlivé, ale hlavně jsme dosáhli nezávislosti a nechtěli nic víc. Lidé na Ukrajině byli a jsou zvyklí pracovat, což jsme mohli vidět na vlastní oči. Moskva a Petrohrad jsou prosperující města v Rusku, a další města jsou oblasti se zaostalými ekonomikami a špatnou infrastrukturou. To vše jsme viděli, když jsme byli součástí SSSR.

Kdy se začaly objevovat hlasy volající po změně rozdělení země?

Začalo to někdy v roce 2002 na Donbasu. Na jedné straně byly patrné ekonomické úspěchy samostatného rozvoje Ukrajiny, orientace na Evropskou unii, a na druhé straně nízká sociální a morální úroveň obyvatel Donbasu, kterou tvořili horníci. Navíc byla oblast ideologicky podporovaná Ruskem a dezinformovaná ruskými médii.

Jaké je složení obyvatel Ukrajiny?

Odhaduji, že 70 % tvoří ukrajinsky mluvící obyvatelstvo. Druhou skupinu tvoří Rusové – méně než 15 %. Kromě nich je na území mnoho menšin, jako jsou krymští Tataři, Židé, Moldavané, Bulhaři, Maďaři a další.

Jaká část populace se chtěla vrátit do „starých časů“?

Asi 5 %, především starší lidé, kteří měli blízko k SSSR.

Jaká část populace chce změnu?

Všichni mladí lidé. Ale my také. Většina lidí je mladší 65 let.

Jaký byl postoj obyčejných lidí k členství v EU? A v NATO?

S: Jsem pro vstup země do EU. V minulosti jsem navštívila Francii, Dánsko, Velkou Británii, Německo, Polsko a nyní jsem v České republice. Viděla jsem tam hodnoty, které chci mít doma na Ukrajině.

E: Navštívila jsem Turecko, Řecko, Maltu, Itálii, Německo, Polsko a Českou republiku.

Jak z vlastní zkušenosti hodnotíte sociálně-ekonomický vývoj Ukrajiny?

Proběhl obrovský pokrok.

Jak hodnotíte své sociální postavení na Ukrajině?

Naši předkové se narodili v Ukrajinské zemi, jsou domorodci, a my i naše děti a vnoučata pokračujeme v našich tradicích, kultuře a zachováváme si svůj rodný ukrajinský jazyk.

rozhovor vedl Ján Petrovič



Další besedy Adra Klubu zdraví

5.května 2022 – Roman Kalabus – Kamčatka na kolech

Nebylo těžké uhádnout, kdo z lidí přicházejících na dnešní besedu je samotný přednášející – cyklistická helma, batůžek a vypracovaná postava. Pan Roman Kalabus s horskou cyklistikou začal jako s koníčkem, ale s postupem času se stala jeho životním stylem. Ač se právě vrátil z Jižní Afriky, kterou v rámci projektu X opět sjížděl a zároveň natáčel dokument pro ČT, udělal si na nás čas a podělil se o báječné zážitky ze své návštěvy Kamčatky. Seznámili jsme se s nádhernými pláněmi, vodopády a především strmými sopkami. Už také víme, jak se chovat v krajině plné medvědů, viděli jsme pravou ruskou baňu, města s nezpevněnými cestami lemovanými dřevěnými domečky, a nesmírně milé lidi. Beseda byla doplněna řadou videí a plný Malý sál je důkazem toho, že byla opravdu skvělá. Děkujeme a těšíme se na další povídání na podzim.



19.května 2022 – Božena Hambálková – Normandie a Bretagne očima krajčářky

Beseda s paní Boženkou Hambálkovou, známou krajčářkou a držitelkou mnoha certifikátů, nás zavedla do Francie, konkrétně do Normandie a Bretagne. Navštívili jsme spolu s partou krajčářek mnoho krásných památek, nejedno muzeum, obdivovali jsme krajky vytvářené v této oblasti. Zajímavý byl také pohled na nejzápadnější výběžek Francie omývaný vlnami Atlantského oceánu, okouzila nás i Paříž a Mont-Saint-Michel. Po hodinovém naprosto skvěle připraveném videu z cesty jsme se mohli pokochat obrázky vytvořenými naší přednášející, a také jsme ji mohli sledovat při paličkování. Je to vskutku krásné, když člověk své řemeslo umí. A protože ji čeká kongres krajčářek v Hamburku, přejeme jí mnoho úžasných zážitků a budeme se těšit, že se s námi o ně podělí.



Sborový výlet
Bouzov, Javoříčské jeskyně, Loštice
v neděli 19.června 2022
odjezd v 8.00 hod od sboru, dále směr Hranice



Svoji účast nahlaste Soni Mročkové, vedoucí KD

Svědectví ze zkušeností s misie

Milé sestřičky, milí bráškové,

je to rok, kdy nás Pán povolal do své služby a služby našim bližním. Bylo to přibližně v polovině ledna loňského roku, kdy jsme byli všichni zavřeni doma, kvůli lockdownu. Pán chtěl, ať právě v tomto období zákazů mu sloužíme dílem, které nám vložil do našich srdcí.

Jak víte, sloužíme Pánu tím, že se snažíme pomáhat lidem na samém okraji naší společnosti, kteří strádají a volají k Pánu o pomoc, i když si to neuvědomují, že nějaký Pán ve skutečnosti existuje. Tito sklíčení spoluobčané řeší své existenční problémy např. jak zaplatit nájem, někteří mají exekuci, jiní hladoví a mnozí propadli závislosti na cigaretách, alkoholu a drogám. Žel tyto závislosti se týkají i mládeže a mladých lidí.

Je možné, že se může stát, že někdo naší práci zneužije. Ale to není něco, kvůli čemu bychom neměli raději pomáhat daným lidem. Jako když rozsévač rozsévá semeno... Máme jít do celého světa hledat ztracené, povzbudit ztrápené, jít s někým třeba jednu či dvě míle... Toto je ta matematika budování těla Pána Ježíše, jeho církev. Je to matematika najít tu JEDNU ztracenou ovečku z jeho stáda. Tato práce je o trpělivosti, je to práce krok za krokem, podle toho, jak nás vede Bůh. Rádi bychom viděli větší výsledky naší práce, ale když se zpětně podíváme, vidíme, jaký růst lidé, kterým pomáháme, díky Pánu Bohu udělali. Je to jako u novorozence, když se narodí... Postupně po malých krůčcích...

Náš laskavý Nebeský Otec nám připomíná svá slova:

**„Neboť jsem hladověl a dali jste mi najíst, žíznil jsem a dali jste mi napít
..... Matouš 25,35-40**

„Nemáš se raději s hladovým o chléb podělit, ----- Izajáš 58,7

Vyskytují se lidé, kteří možná nechápou tuto službu. Mají možná své zkušenosti, předsudky, názory. Ale jsou to zkušenosti, které nás vedou dál a učíme se pokoře a Boží lásce ve slovech Pána Ježíše: **„Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Jděte a učte se, co to je: Milosrdenství**

chci a ne obět. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.... Matouš 9,13

Jestli dovolíte, rádi bychom se s Vámi podělili se o zkušenosti, které nás Pán naučil při službě bližním, kteří **jsou závislí** na cigaretách, **alkoholu** a dalších návykových látkách.

Právě v těchto dnech mi Pán připomněl jednu z mých prvních zkušeností, kdy jsem se v lednu letošního roku setkal s lidmi bez domova při

předávání vánočních dárků ve Valašském Meziříčí.

Byl chladný večer a srdce mé, i těch lidí bez domova



bylo od samého počátku našeho setkání **propojeno** Boží láskou. Tito lidé přišli na tuto schůzku ze svých domovů, z osamělých nádražních vagónů. Při setkání seděli na studených schodech starého nádražního neobydleného domu. Povídali jsme si o Pánu Ježíši a jejich srdce mimo jiné hovořilo i o snech. S nadšením vykládali, co chtějí v životě dokázat. Pán jim připravil i jídlo, které jim přivezl Marek Hůšť, který se o ně stará, sytí je pravidelně Božím slovem. Když jsme se sytili teplou polévkou a zahřívali teplým čajem, tak tito lidé bez domova začali popíjet alkohol. Zbystřil jsem a bylo mi líto Pána, že mu touto závislostí na alkoholu dávají další rány a přiznám se, že z mého lidského pohledu mi to vadilo. V tento moment, kdy Pán viděl, co se mi honí hlavou, tak začal na mě pracovat. Tyto mé myšlenky, které pramenily z toho, co vidím, mi z hlavy **VYTĚSNIL** a velice pohotově na druhou stranu ještě **VĚTŠÍ INTENZITOU** propojil mé srdce a srdce těchto lidí bez domova. Ještě více jsem díky Pánu vnímal,

jak potřebují zažít Lásku Boží. Pán mě hned odstříhнул od mého světského způsobu myšlení a ukázal mi místo toho svůj pohled, jak je miluje. Hned jsem pochopil, že se na alkohol nemám soustředit a místo toho se máme soustředit na pomoc těmto dětem Božím. A já si najednou uvědomil, že o to VÍCE, tyto děti Pána, potřebují naší pomoc. Bylo mi najednou jasné, co Pán myslí tím, že **nemiluje hřích, ale miluje hříšníka.**

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: "Co soudíte o tomto případu: Jeden člověk měl dva syny. Přistoupil k prvnímu a řekl mu: 'Synu, jdi dnes pracovat na vinici.' On odpověděl: 'Mně se nechce', ale potom toho litoval, a přece šel. Přistoupil k druhému a řekl totéž. Ten odpověděl: 'Ano, pane,' ale nešel. Který z těch dvou vykonal otcovu vůli?" Odpověděli mu: "Ten první." Ježíš jim řekl: "Amen, pravím vám: Celníci a nevěstky vás předcházejí do Božího království. Přišel k vám Jan, aby vám ukázal správnou cestu, ale neuvěřili jste mu. Celníci však a nevěstky mu uvěřili. Vy jste to viděli, a přece ani potom jste se nezměnili a neuvěřili jste mu."

Matouš 21,28-32



Před pár dny jsem nad ránem přemýšlel, modlil se, jak tyto lidi, o které se staráme a jsou závislí na cigaretách, alkoholu... máme DÁL vést. Vzpomněl jsem si

na svoji vlastní zkušenost cesty k mému Spasiteli. Jak jsem postupně poznával svého Zachránce, Jeho lásku, jak jsem s Ním budoval osobní vztah, jak **dlouho** tato cesta trvala. Krůček po krůčku měnil dobrý Bůh mé srdce, hodnoty. Sám jsem bojoval s jednou závislostí, aniž bych na prvopočátku cítil, že je to špatně. Pak když jsem začínal trávit více času

v Boží blízkosti, cítil jsem, že tato má závislost je špatná a začala se mi po modlitbách a bojích protivit. Byl jsem slabý, abych se ji dokázal vzdát. Byly to boje, kdy jsem prohrával a znovu a znovu padal. Ale jednoho dne jsem CELÝ svůj boj na MODLITBĚ **ZCELA ODEVZDAL** Pánu. PADNUL jsem na Jeho skálu, KAPITULOVAL jsem nad sebou samým a ODEVZDAL mu své já. Bůh mě v mé slabosti posílil a s Jeho pomocí jsem mohl nad závislostí zvítězit. A tak jsem v **tento** okamžik **dostal milost**.

Děkujeme Ti náš milovaný Tatínku, že jsi nám připomenul, jak tyto lidi, kteří podlehlí závislosti na alkoholu, a jiným návykovým látkám miluješ. Děkujeme Ti, že jsi nám dal pochopit, jakým způsobem pracuješ s námi hříšníky, skrze své vyvolené, kteří nám pravidelně pomáhají a díky Tvé přítomnosti a Tvému Slovu nám měníš naše srdce, až jednou, až přijde ten správný čas, nás dokážeš zbavit i našich zlovyků, závislostí. Děkujeme Ti, že jsi nám objasnil své principy léčby naší duše, ducha a těla.

Děkujeme Ti, že nás vedeš k pokoře, když na modlitbách prosíme, abys nám ukázal trám v **našem** oku, když vidíme třísku v oku druhého, viz. Lukáš 6,39 – 42. Děkujeme Ti, že jsi nás přišel **zachránit** a ne odsoudit, tak jak jsi to nám ukázal na příkladu cizoložnice. A na tomto příkladu jsi nám ukázal, jak tuto cizoložnici **miluješ** svojí Láskou a **nevyčítáš** jí její provinění. Jan 8,1-11. – Když k Ježíši dovedli zákoníci a farizeové ženu, která střídala partnery. Možná sama v sobě častokrát bojovala, hledala novou sílu, znovu a znovu padala a slibovala si – Dnes naposled... Vždyť to sami známe... Přivedli ji, aby zkoušeli toho, který přišel zachránit člověka z hříchu. Žena sama v sobě možná cítila, že je hodna k odsouzení, ale Pán Ježíš všechny překvapil. Daroval ji to, co potřebovalo její srdce ke spasení. Neodsoudil ji a dal ji novou sílu.

Milý Tatínku, děkujeme Ti za požehnání, které se nám za tuto službu Tobě a našim bližním dostává. „**Tedy jak za svítání tvé světlo vytryskne a tvé zdraví rychle rozkvete. Budeš se podobat zavlažené zahradě, budeš jako pramen, jehož voda nevyhasne.**“ Izaiáš 58, 9, 11

Písničky s příběhem

Povídej, Sulio

Píše se rok 1998 a Bosna prožívá třetí rok po krvavé válce. A Valaši už potřetí míří do zmíněné země, aby o letních prázdninách pomohli zahlazovat ničivé důsledky. Mezi dobrovolníky se mimo jiné objevují sestry Bára a Ada Tomancovy, Jindra Škrla či Robert Kimler s bráchou Petrem. Posledně jmenovaný s sebou tentokrát přibaluje i čerstvou novomanželku Simonu. Ti své první společné humanitární dobrodružství



vnímají jako originální svatební cestu.

Podobně jako v minulých dvou letech míříme do Tešanje. V této oblasti, která by se velikostí dala přirovnat k Rožnovsku, se během války tísnilo kolem pětaticeti tisíc válečných uprchlíků. Tentokrát však jdeme pomáhat starousedlíkům. Konkrétně muslimské rodině Kruškových, jejichž dům stojí kousek nad řekou Bosnou. Za ní už sídlí křesťanští Srbové. Ti odtud v době bojů vytrvale ostřelovali bosenské území. Jeden z granátů dopadl na pole, kde právě pracovaly maminka s dcerou Samirou. Nepřežily...

O něco později vyhnal hlad brácha Samira do blízkého lesa, aby nasbíral k jídlu pár hub. Naneštěstí se jednalo o houby jedovaté. Zemřel na otravu. Šestičlenná rodina se scvrkla na polovinu. Starý otec Sulio, osmiletá Samra a o tři roky mladší Amra. Dívky byly tragickými událostmi tak poznamenány, že na půl

roku úplně ztratily řeč. I teď, čtyři roky poté, se chovají jinak, než jsme zvyklí u jejich vrstevnic. Jsou plaché, nemluvné a v běžných životních situacích poněkud dezorientované.

Během čtrnácti dnů se jejich nedostavěný, válkou poničený dům mění k nepoznání. Zacelí se díry ve střeše, vystaví komín, omítne budoucí obývací pokoj. Koupelna dostane keramické obložení a zbrusu novou vanu. Nakonec přijdou ke slovu barvy a nátěrové hmoty. Když se po dvou týdnech práce s troskami rodiny loučíme, mlčenlivému a věčně zamýšlenému otci Suliovi ukápnou pár lesklých slziček.



Ještě během pracovních dnů mě pronásleduje myšlenka na blížící se festival křesťanských písniček v Novém Jičíně. Zpravidla nad ránem, kdy se už na karimatkách a rozložených matracích nechce spát, začne postupně vznikat refrén zatím neznámého songu. Tři sloky se narodí až po návratu domů. V listopadu roku 1998 zazní neobvyklá píseň na zmíněném festivalu a později ještě na několika málo komorních vystoupeních. Potom se stěhuje do archívu. Kdo by si tenkrát pomyslel, že za necelých čtyřiaadvacet roků znovu ožije? Bosenské kulisy střídají kulisy ukrajinské, základní princip ale zůstává. S tím rozdílem, že se

tenkrát mlátili křesťani s muslimy a teď válčí mezi sebou. Tedy, křesťani takzvaní...



***Povídej, Sulio, sedíš, nic neříkáš
Díváš se za řeku, o čem tak přemítáš?
Z těch kopců za řekou mířili křesťani
A dobře mířili křesťani takzvaní
Povídej, Sulio, povídej, Sulio***

*Uděřili najednou a v nečekané míře
Strhávali půlměsíce, malovali kříže
Sypali granáty, do polí, do lidí
Chudiny střepiny neslyší a nevidí
Mámu ani Samiru dnes už nic nebolí
Chudiny střepiny potkaly je na poli*

Povídej Sulio...

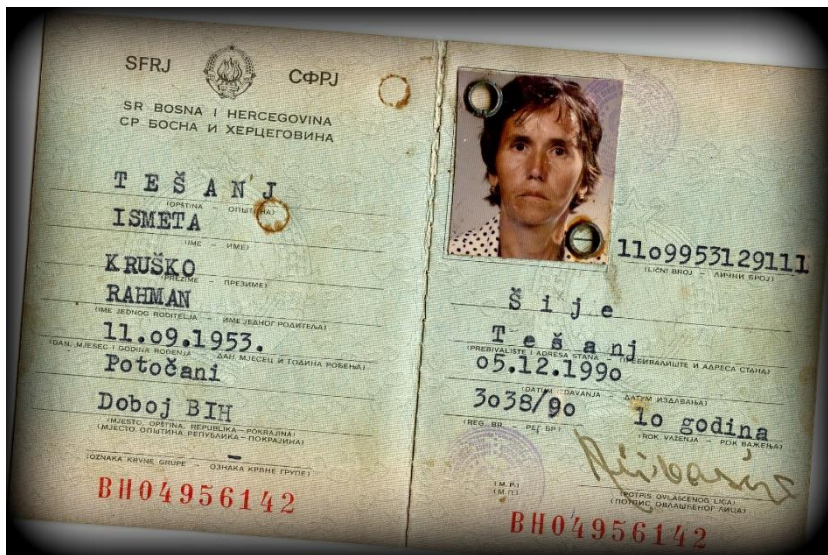
*Když křižáci novodobí pod vidinou růstu
Vyznavačům pŕlměsíce dali šanci k pŕstu
Hladový Samir šel pro houby do lesů
Doktoři pak připsali si „exitus“ do notesu
Takže, už je tři zbyli pro další díl hladový
Malá Amra se Samrou a starý otec Kruškovi*

Povídej, Sulio...

*Kdo to poví Suliovi až prach cesty zvíří
Že spása není v pŕlměsíci, že záchrana je v kříži?
Co nám řekne Sulio až nastane zatmění
A nad hroby se postaví Živý, ten Vzkříšený?
Zatím kdesi nad řekou po životě hladoví
Malá Amra se Samrou a starý otec Kruškovi*

Povídej, Sulio...

František Tomanec



POVIDEJ, SULIO

Bosua 1998

REF (A) 2

POVIDEJ, SULIO, SEDÍŠ, NE MERÍŠ, DÍVÁŠ SE ZA ŘEČU,

O ČEM TAK PŘEMÍŠ? 2 TĚCH KOPCŮ ZA ŘEKOU MÍŘIL KŘEŠTĀ

- NI A DOBRĚ MÍŘIL KŘEŠTĀM TAKŽUVĀNÍ, POVIDEJ, SULIO -

- O, POVIDEJ, SULIO UPERILI NAJEDNOU A U NEČEKANÉ MÍŘE

STRÁVALI PŮLMĚSÍCE, MALOVALI KŘÍŽE, SYPALI GRAMĀTY

DO POLÍ, DO LIDÍ, CHODILY STRĚPILY NESLYŠÍ A NEVIDÍ

MÁMU AMI SAMIRU DNES UŽ NIC NEBOLI, CHODILY STRĚPILY

POTKALY JE NA POLI... REF

Chords: A, D, G, 4# 4#, D7, C, F, C, G7, A, D, G7, C, E, A, C, G7, E

Křesťanský vtip – Ameňák

